

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет романо-германської філології

Факультет української філології, культури і мистецтва

Кафедра української мови

Кафедра лінгвістики та перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності

Наталія ВІННІКОВА

« 07 вересня » 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ

для аспірантів

спеціальності: *A1 Освітні науки; A2 Дошкільна освіта; B4 Образотворче мистецтво та реставрація; B5 Музичне мистецтво; B7 Релігієзнавство; B9 Історія та археологія; B10 Філософія; B11 Філологія (за спеціалізаціями); C1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями); C4 Психологія; C7 Журналістика F5 Кібербезпека та захист інформації; I10 Соціальна робота та консультування.*

освітнього третього рівня (освітньо-наукового)

освітньо-наукової програми: *«Освітні, педагогічні науки»; «Дошкільна освіта»; «Образотворче мистецтво»; «Музичне мистецтво»; «Релігієзнавство»; «Історія та археологія»; «Філософія»; «Філологія», «Економіка», «Психологія»; «Журналістика», «Інформаційна безпека держави», «Соціальна робота».*

Київ – 2025

Розробники:

Стишов Олександр Анатолійович, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови

Шапочкіна Ольга Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології

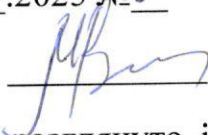
Викладачі:

Стишов Олександр Анатолійович, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови

Шапочкіна Ольга Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології

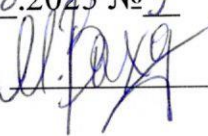
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української мови

Протокол від 30.08.2025 № 9

Завідувач кафедри Михало ВІНТОНІВ

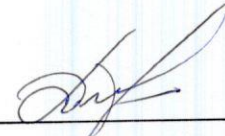
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології

Протокол від 22.08.2025 № 9

Завідувач кафедри Русудан МАХАЧАШВІЛІ

Робочу програму перевірено

01.09.2025

Завідувач аспірантури, докторантури Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська, німецька	
Загальний обсяг кредитів / годин	8 / 240	
Рік навчання	1, 2	
Семестр	1,2,3	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	8	8
Обсяг годин, в тому числі:	240	240
практичні	64	32
модульний контроль	16	-
самостійна робота	130	208
семестровий контроль	30	-
Форма семестрового контролю	іспит	

Розподіл кредитів і годин за семестрами відповідно до змістовних модулів:

Наукова комунікація українською мовою

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	1/30	
Рік навчання	1	
Семестр	1	
Кількість змістових модулів з розподілом	1	
Обсяг кредитів	1	
Обсяг годин, зокрема:	30	
Аудиторні	8	4
Модульний контроль	2	-
Самостійна робота	20	26

Наукова комунікація іноземною мовою

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	німецька	
Загальний обсяг кредитів / годин	7 / 240	
Рік навчання	1 – 2	
Семестр	1,2,3	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	7	7
Обсяг годин, в тому числі:	210	210
практичні	56	28
Модульний контроль	14	-
самостійна робота	110	182

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: формування у здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» загальних комунікативних компетентностей як комплексу навичок володіння і вживання наукової мови в дослідницькому дискурсі, зокрема виробити:

- сталі навички пошуку та обробки наукових і фактографічних джерел українською мовою для проведення досліджень; сформувані в аспірантів різних спеціальностей практичні вміння роботи з науковими текстами та їх написання;
- вміння для пошуку інформації та усного й письмового представлення науково значимих повідомлень іноземною мовою.

Завдання:

- ☐ ознайомити слухачів з теоретичними основами роботи з основними видами джерел українською мовою, навчити здобувачів практично опрацьовувати їх;
- ☐ розкрити особливості наукових текстів, виробити практичні вміння наукової комунікації з різними видами аудиторії;
- ☐ розвивати в аспірантів уміння опрацювання наукових текстів і підготовки власних наукових робіт.
- використовуючи основу іншомовної компетенції, розвивати лексичний запас академічної лексики іноземною мовою;
- поглиблювати знання лексико-граматичної системи іноземної мови;
- розширювати контексти й можливості використання іноземної мови у науковому спілкуванні;
- розбудовувати рецептивні навички мовленнєвої діяльності іноземною мовою;
- розвивати продуктивні види іншомовної комунікації у науковому дискурсі;
- формувати професійно орієнтовані зразки мовленнєвої поведінки в академічному й науковому контексті.

3. Результати навчання за дисципліною

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи здобувачі **набувають уміння та навички, формують загальнопрофесійні компетенції щодо:**

- механізмів усної та письмової наукової комунікації;
- формування термінологічного апарату власного дослідження;
- укладання ключових термінологічних глосаріїв та перекладацьких банків фахової лексики;
- написання коротко- та довго форматних текстів наукового змісту за фахом дослідження;
- опрацювання наукових публікацій, виступів, дискусій українською та іноземною мовами;
- підготовки до участі в міжнародних науково-практичних заходах;
 - міжкультурні та соціально зумовлені особливості мовленнєвої поведінки.

4. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план модулю «Наукова комунікація українською мовою»

Тематичний план модулю «Наукова комунікація українською мовою»							
№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		денна			заочна		
		Разом	практичні	Самостійна робота	Разом	практичні	Самостійна робота
Модуль 1 Синтаксичні моделі англійської мови							
1.	Види й особливості наукових текстів українською мовою; практичне опрацювання їх	7	2	5	4	1	7
2.	Підготовка й оформлення наукової статті та доповіді	7	2	5	8	1	6
3.	Етапи підготовки та оформлення дисертації українською мовою	7	2	5	8	1	7
4.	Практична робота над усуненням типових помилок під час комунікації українською мовою	7	2	5	8	1	6
5.	Модульний контроль	2					
	Разом за модуль	30	8	20	30	4	26

Тематичний план модулю «Наукова комунікація іноземною мовою»

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		денна			заочна		
		Разом	практичні	Самостійна робота	Разом	практичні	Самостійна робота
Modul 1 Allgemeines zur Sprache der Wissenschaften							
1.	Geschriebene und gesprochene Sprache. Funktionen und Züge des wissenschaftlichen Stils.	7	2	5	8	2	7
2.	Struktur/Aufbau eines wissenschaftlichen Textes. Allgemeines zum Verfassen der Einleitung.	7	2	5	7		6
3.	Zum Thema der Arbeit. Zum Formulieren der Arbeitsziele	7	2	5	8	2	7
4.	Überblick über den Forschungsstand.	7	2	5	7		6
	Modultest	2					

	Разом за модуль	30	8	20	30	4	26
Modul 2 Hauptteil eines wissenschaftlichen Textes							
5.	Allgemeines zum Hauptteil.	7	2	5	7	2	6
6.	Kohärenz und Kohäsion (Sinnzusammenhänge).	7	2	5	8		7
7.	Grund/Ursache – Folge Verhältnis.	7	2	5	7	2	6
8.	Wiederaufnahme und andere Verknüpfungsmittel.	7	2	5	8		7
9.	Textkommentierende sprachliche Mittel.	7	2	5	7	2	6
10.	Zitieren und Paraphrasieren.	7	2	5	8		7
11.	Illustrationen (Abbildungen, Zahlen, Daten).	8	2	5	7	2	6
12.	Lese- und Schreibtechniken.	8	2	5	8		7
13.	Modultest	4					
	Разом за модуль	60	16	40	60	8	52
Modul 3 Schlussteil eines wissenschaftlichen Textes							
14.	Allgemeines zum Schlussteil eines wissenschaftlichen Textes	15	4	10	4	2	7
15.	Sprachliche Ausdrucksweisen für Schlussteil	15	4	10	8	2	7
16.	Einige Faustregeln für Referenten.	15	4	10	8	2	7
17.	Redemittel für Referenten.	15	4	10	8	2	7
18.	Argumentation	15	4	10	8	2	7
19.	Wissenschaftliches Argumentieren	15	4	10	8	2	7
20.	Wissenschaftliche Debatten	15	4	10	8	2	7
21.	Wissenschaftliches Präsentieren	15	4	10	8	2	7
22.	Modultest	8					
	Разом за модуль	120	32	80	120	16	104
Разом за освітньою програмою		210	56	130	210	28	182

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ»

«Робота над науковими текстами українською мовою»

Тема 1. Види й особливості наукових текстів українською мовою; їх практичне опрацювання

Науковий стиль і підстилі.

Поняття наукового тексту.

Види наукових текстів українською мовою (монографія: одноосібна, колективна; наукова стаття: теоретична, з викладом емпіричних даних; наукова доповідь; тези доповіді; науковий реферат; анотація; рецензія).

Особливості структури наукових текстів.

Наукова література.

Тема 2. Підготовка й оформлення наукової статті та доповіді

Структура наукової статті.

Опрацювання теоретичного матеріалу.

Збір фактичного матеріалу.

Оформлення статті. Анотація до статті українською мовою. Ключові слова.

Структурні особливості наукової доповіді. Етапи підготовки до неї.

Особливості виголошення доповіді. Тези доповіді.

Тема 3. Етапи підготовки та оформлення дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії певної наукової галузі українською мовою.

Структурні компоненти дисертації (анотація, список статей здобувача, список умовних скорочень, зміст, вступ, виклад основної інформації, висновки до розділів, загальні висновки).

Особливості цитування.

Оформлення літератури та джерел.

Тема 4. Практична робота над усуненням типових помилок під час комунікації українською мовою

Основні типи помилок: фонетичні, лексичні, граматичні, орфографічні, акцентуаційні.

Причини їх появи.

Практична робота над усуненням типових помилок під час комунікації українською мовою.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ALLGEMEINES ZUR SPRACHE DER WISSENSCHAFTEN

Thema1.1. Geschriebene und gesprochene Sprache

Theoretischer Hintergrund: Definition und Bestimmung der Merkmale gesprochener und geschriebener Sprache.

Praktische Einheit: Textbeispiele und Textarbeit zur Verankerung der theoretischen Materialien

Schlagwörter: gesprochener Sprache, geschriebener Sprache, lexikalischen Besonderheiten des wissenschaftlichen Stils, grammatischen Besonderheiten des wissenschaftlichen Stils.

Thema1.2. Funktionen und Züge des wissenschaftlichen Stils

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit Funktionen, lexikalischen und grammatischen Besonderheiten des wissenschaftlichen Stils.

Praktische Einheit: Textbeispiele und Textarbeit zur Verankerung der theoretischen Materialien.

Schlagwörter: Schriftliche Kommunikation, Stil der öffentlichen Rede, Stil der Presse und Publizistik, Stil der Wissenschaft, Stil der Alltagsrede.

Thema1.3. Struktur / Aufbau eines wissenschaftlichen Textes

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den Strukturteilen eines wissenschaftlichen Textes.

Überblick der wichtigsten Anforderungen an Logik (z.B. Genauigkeit, Neutralität, Folgerichtigkeit etc.) und Sprache sowie der Fehler, die zu vermeiden sind.

Praktische Einheit: Textarbeit und lexikalische Übungen zur Aneignung der theoretischen Materialien und des Wortschatzes.

Schlagwörter: Planen, Formulieren, Überarbeiten, Eröffnungssignale, Schlussignale, Positionsmarkierungen.

Thema1.4. Allgemeines zum Verfassen der Einleitung

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den Anforderungen zum Verfassen der Einleitung eines wissenschaftlichen Textes;

Praktische Einheit: Anleitung zur Arbeit mit den Sprachmitteln zur Formulierung von Thema, Ziel, Methodik, Hypothese, Forschungsstand.

Schlagwörter: Genauigkeit, Neutralität, Folgerichtigkeit, Einleitung.

Thema1.5. Zum Thema der Arbeit

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den Anforderungen zum Verfassen der Einleitung eines wissenschaftlichen Textes.

Praktische Einheit: Anleitung zur Arbeit mit den Sprachmitteln zur Formulierung von Thema, Ziel, Methodik, Hypothese, Forschungsstand.

Schlagwörter: Thema, Ziel, Methodik, Hypothese, Forschungsstand.

Thema1.6. Zum Formulieren der Arbeitsziele

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den Anforderungen zum Verfassen der Einleitung eines wissenschaftlichen Textes.

Praktische Einheit:Anleitung zur Arbeit mit den Sprachmitteln zur Formulierung von Thema, Ziel, Methodik, Hypothese, Forschungsstand.

Schlagwörter: sprachliche Ausdrucksweisen, Sprachmittel, Motivation, Eingrenzung des Themas.

Thema1.7. Überblick über den Forschungsstand

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den Anforderungen zu den Forschungsstand eines wissenschaftlichen Textes.

Praktische Einheit:Anleitung zur Arbeit mit den Sprachmitteln zur Formulierung von Thema, Ziel, Methodik, Hypothese, Forschungsstand.

Schlagwörter: Forschungsstand, Entwicklungsumgebungen, die Auswertung der Quellen.

Thema1.8. Zu den Methoden

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den Anforderungen zu den Methoden eines wissenschaftlichen Textes.

Praktische Einheit:Anleitung zur Arbeit mit den Sprachmitteln zur Formulierung von Thema, Ziel, Methodik, Hypothese, Forschungsstand.

Schlagwörter: wissenschaftliche Ergebnisse, Ausgangsposition, Sprachmittel zur Verfügung.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

HAUPTTEIL EINES WISSENSCHAFTLICHEN TEXTES

Thema 2.1. Allgemeines zum Hauptteil

Theoretischer Hintergrund: Kurzer Überblick der Anforderungen an den Hauptteil eines wissenschaftlichen Textes.

Vorstellung und ausführliche Bekanntmachung mit den sprachlichen Mitteln, die nötige Sinnzusammenhänge, korrekten Aufbau u.ä. beim Textverfassen sichern.

Praktische Einheit:Textarbeit zum Aneignen der theoretischen Materialien und des spezifischen Wortschatzes.

Schlagwörter: Analyse des Gegenstands der Forschung, die ermittelten Ergebnisse, Darstellung des Problems.

Thema2.2 KOHÄRENZ UND KOHÄSION (SINNZUSAMMENHÄNGE)

Theoretischer Hintergrund: Kurzer Überblick der Anforderungen an den Hauptteil eines wissenschaftlichen Textes.

Vorstellung und ausführliche Bekanntmachung mit den sprachlichen Mitteln,

dienötige Sinnzusammenhänge, korrekten Aufbau u.ä. beim Textverfassen sichern.

Praktische Einheit: Textarbeit zum Aneignen der theoretischen Materialien und des spezifischen Wortschatzes.

Schlagwörter: eine sprachliche Einheit, die wissenschaftliche Ergebnisse, Kohärenz.

Thema 2.3. Grund/Ursache – Folge Verhältnis

Theoretischer Hintergrund: Kurzer Überblick der Anforderungen an den Hauptteil eines wissenschaftlichen Textes.

Vorstellung und ausführliche Bekanntmachung mit den sprachlichen Mitteln, dienötige Sinnzusammenhänge, korrekten Aufbau u.ä. beim Textverfassen sichern.

Praktische Einheit: Textarbeit zum Aneignen der theoretischen Materialien und des spezifischen Wortschatzes.

Schlagwörter: Kausalität, die Beziehungen, die Folgerichtigkeit.

Thema 2.4. Wiederaufnahme und andere Verknüpfungsmittel

Theoretischer Hintergrund: Kurzer Überblick der Anforderungen an den Hauptteil eines wissenschaftlichen Textes.

Vorstellung und ausführliche Bekanntmachung mit den sprachlichen Mitteln, dienötige Sinnzusammenhänge, korrekten Aufbau u.ä. beim Textverfassen sichern.

Praktische Einheit: Textarbeit zum Aneignen der theoretischen Materialien und des spezifischen Wortschatzes.

Schlagwörter: Wiederaufnahme, Verknüpfungsmittel, Sequenz, Textelement.

Thema 2.5. Textkommentierende sprachliche Mittel

Theoretischer Hintergrund: Kurzer Überblick der Anforderungen an den Hauptteil eines wissenschaftlichen Textes.

Vorstellung und ausführliche Bekanntmachung mit den sprachlichen Mitteln, dienötige Sinnzusammenhänge, korrekten Aufbau u.ä. beim Textverfassen sichern.

Praktische Einheit: Textarbeit zum Aneignen der theoretischen Materialien und des spezifischen Wortschatzes.

Schlagwörter: Zusammenhang, Textorganisatoren, Kapitel.

Thema 2.6. Zitieren und Paraphrasieren

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den wichtigsten Regeln des Zitierens.

Praktische Einheit: Bekanntmachung mit dem Integrieren der Zitate in den Text.

Schlagwörter: Schlüsselbegriffe, Problemstellung, Behauptung, Beschreibung, Feststellung, Zitierregeln.

Thema 2.7. Illustrationen (Abbildungen, Zahlen, Daten)

Theoretischer Hintergrund: Überblick über die wichtigsten Arten der Illustrationen

in wissenschaftlichen
Texten.

Praktische Einheit: Erklärungen zu Illustrationen (Legende) sprachliche Hinweise auf die Illustrationen

Schlagwörter: nützliche Formulierungen, Fremdwörtern, Verdeutschungen, Graphiken, Tabellen, Bilder.

Thema 2.8. Wiederholung

Theoretischer Hintergrund: Kurzer Überblick der Anforderungen an den Hauptteil eines wissenschaftlichen Textes.

Vorstellung und ausführliche Bekanntmachung mit den sprachlichen Mitteln, die nötige Sinnzusammenhänge, korrekten Aufbau u.ä. beim Textverfassen sichern.

Praktische Einheit: Textarbeit zum Aneignen der theoretischen Materialien und des spezifischen Wortschatzes.

Schlagwörter: sprachliche Hinweise zur Textgliederung, Stellungnahme, Bedingung und Verallgemeinerung, Behauptung.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III SCHLUSSTEILEINESWISSENSCHAFTLICHENTEXTES

Thema 3.1. Allgemeines zum Schlussteil eines wissenschaftlichen Textes

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den wichtigsten Anforderungen an die Sprache des Schlussteils eines wissenschaftlichen Textes.

Erklärung der Begriffe Fazit, Resümee, Schlussfolgerung, Zusammenfassung, Ausblick.

Praktische Einheit: Textarbeit/lexikalische Übungen zur Aneignung des theoretischen Materials und des Wortschatzes.

Schlagwörter: Ergebnisse/Resultate der Untersuchungen, Kontext, Perspektiven für die Zukunft, Resultate des Beschriebenen, Folgen der besprochenen Probleme.

Thema 3.2. Wiederholung

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den wichtigsten Anforderungen an die Sprache des Schlussteils eines wissenschaftlichen Textes.

Erklärung der Begriffe Fazit, Resümee, Schlussfolgerung, Zusammenfassung, Ausblick.

Praktische Einheit: Textarbeit/lexikalische Übungen zur Aneignung des theoretischen Materials und des Wortschatzes.

Schlagwörter: Sprachwissenschaftler, Mittelpunkt, Beziehungen, Persönlichkeit, Begriff.

Thema 3.3. Sprachliche Ausdrucksweisen für den Schlussteil

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den wichtigsten Anforderungen an die Sprache des Schlussteils eines wissenschaftlichen Textes.

Erklärung der Begriffe Fazit, Resümee, Schlussfolgerung, Zusammenfassung,

Ausblick.

Praktische Einheit: Textarbeit/lexikalische Übungen zur Aneignung des theoretischen Materials und des Wortschatzes.

Schlagwörter: Gliederungssignale, Textorganisatoren, bestimmte Verben, Wendungen, Ausdrucksweisen.

Thema 3.4. Wiederholung

Theoretischer Hintergrund: Bekanntmachung mit den wichtigsten Anforderungen an die Sprache des Schlussteils eines wissenschaftlichen Textes.

Erklärung der Begriffe Fazit, Resümee, Schlussfolgerung, Zusammenfassung, Ausblick.

Praktische Einheit: Textarbeit/lexikalische Übungen zur Aneignung des theoretischen Materials und des Wortschatzes.

Schlagwörter: Sprachwissenschaft, gegründet, Schauplatz, Aussagen, Wechselbeziehung, Tätigkeiten.

Thema 3.5. Einige Faustregeln für Referenten

Theoretischer Hintergrund: Vorstellung einiger wichtiger Regeln für Referenten. Bekanntmachung mit Anforderungen an einen mündlichen Vortrag.

Praktische Einheit: Textarbeit zur Aneignung des themengebundenen Wortschatzes und der theoretischen Materialien.

Schlagwörter: Sprachliche Ausdrucksweisen für den Schlussteil, Phrasen/Formulierungen, Vortrag/Referat.

Thema 3.6. Wiederholung

Theoretischer Hintergrund: Vorstellung einiger wichtiger Regeln für Referenten. Bekanntmachung mit Anforderungen an einen mündlichen Vortrag.

Praktische Einheit: Textarbeit zur Aneignung des themengebundenen Wortschatzes und der theoretischen Materialien.

Schlagwörter: Anforderungen, lexikalischen Besonderheiten, grammatischen Besonderheiten, Fazit.

Thema 3.7. Redemittel für Referenten

Theoretischer Hintergrund: Vorstellung einiger wichtiger Regeln für Referenten. Bekanntmachung mit Anforderungen an einen mündlichen Vortrag.

Praktische Einheit: Textarbeit zur Aneignung des themengebundenen Wortschatzes und der theoretischen Materialien.

Schlagwörter: Redemittel, Routineformeln, fertige Wendungen, Bausteine, die gesprochene Kommunikation.

Thema 3.8. Wiederholung

Theoretischer Hintergrund: Vorstellung einiger wichtiger Regeln für Referenten. Bekanntmachung mit Anforderungen an einen mündlichen Vortrag.

Praktische Einheit: Textarbeit zur Aneignung des themengebundenen Wortschatzes und der theoretischen Materialien.

Schlagwörter: verschiedene Ausdrucksweisen, Wortgruppen und Verbindungsmittel.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Оцінювання навчальних досягнень аспірантів

Поточний (проміжний) контроль здійснюється в робочому порядку протягом навчання під час аудиторних годин у вигляді виконання завдань, роботи з навчальним матеріалом, тестів, письмових робіт, глосаріїв, перекладів тощо, які перевіряють та сприяють формуванню вмінь і навичок володіння німецькою мовою в рамках теми кожного змістовного модуля. Семестровий бал обчислюється за середньозваженим показником відносно кількості кредитів (1 до 7).

«НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ»

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (денна форма)

Вид діяльності	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль «Наукова комунікація українською мовою»	
		к-ть одиниць	макс. к-ть балів
Відвідування практичних занять	1	4	4
Робота на практичному занятті	10	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	22	1	22
Модульний контроль	25	1	25
Разом			91
Максимальна кількість балів: 91			
Розрахунок коефіцієнта: $91 : 50 = 1,82$			
Загальна кількість рейтингових балів – 91			

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (заочна форма)

Вид діяльності	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль «Наукова комунікація українською мовою»	
		к-ть одиниць	макс. к-ть балів
Відвідування практичних занять	1	2	2
Робота на практичному занятті	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	26	1	26
Модульний контроль	25	1	25
Разом			73
Максимальна кількість балів: 73			
Розрахунок коефіцієнта: $73:50 = 1,46$			
Загальна кількість рейтингових балів – 73			

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ
«НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ»
Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів

№ з/п	Вид діяльності	Максимально за одиницю	Модуль 1				Модуль 2				Модуль 3			
			Кількість одиниць до розрахунку		Максимальна кількість балів ДЕННА	Максимальна кількість балів ЗАОЧНА	Кількість одиниць до розрахунку		Максимальна кількість балів за вид діяльності	Максимальна кількість балів ЗАОЧНА	Кількість одиниць до розрахунку		Максимальна кількість балів за вид діяльності	Максимальна кількість балів ЗАОЧНА
1	Відвідування заняття	1	4	2	4	2	8	4	16	4	16	8	8	8
2	Робота на занятті	10	4	2	40	20	8	4	80	16	16	8	160	80
3	Виконання самостійної роботи	30	1	2	30	60	1	4	30	120		6	30	180
4	Виконання контрольних робіт	25	1		25		2		50		4		100	
	Максимально балів				99	82			176	140			298	268
	Максимально за курс		573 /// 490											
	Коефіцієнт		9,4 /// 8,1											
Загальний рейтинг: $\sum / K = 60$;														

6.2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ»

Тема 1. Види й особливості наукових текстів українською мовою; практичне опрацювання їх

- Опрацювати наукову літературу з теми.
- Укласти словник основних понять теми
- Підготувати тези доповіді на наукову конференцію з проблематики власного наукового дослідження.

Тема 2. Підготовка й оформлення наукової статті та доповіді

- Скласти план, визначити провідну ідею, сформулювати основні положення одного з першоджерел (статті) власного наукового дослідження.
- Підготувати початковий варіант ЗМІСТу Вашої дисертаційної роботи
- Укласти список літератури (15-20 джерел) до Вашої дисертаційної роботи.

Тема 3. Етапи підготовки та оформлення дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії певної наукової галузі українською мовою.

- Підготувати АНОТАЦІЮ до Вашої дисертаційної роботи.
- Укласти словник основних термінів Вашої дисертаційної роботи.
- Здійснить пошук та відбір майбутніх наукових заходів за темою власного дослідження.

Тема 4. Практична робота над усуненням типових помилок під час комунікації українською мовою

1. Підготувати науковий реферат на тему "Типові лексичні помилки в наукових текстах".
2. Доберіть фахові видання України за темою власного дослідження. Дайте їм оцінку за критеріями:
 - склад редколегії;
 - якість публікацій;
 - фактична періодичність;
 - доступність комунікації.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ
«НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ»**

Modul 1.

1. Erstellen Sie eine Liste mit Schlüsselbegriffen Ihres Fachgebiets.
2. Geben Sie einen Überblick über Ihre Forschung auf Englisch.
3. Bereiten Sie ein Abstract zu einem Konferenzthema vor.

Modul 2.

1. Verfassen Sie einen Vortrag zu einem wichtigen Thema Ihrer Forschung.
2. Stellen Sie Folien oder weiterführende Materialien für die Gruppendiskussion zusammen.
3. Zeichnen Sie Ihren Vortrag als endgültige Fassung Ihres Konferenzvortrags auf.

Modul 3.

1. Verfassen Sie eine Publikation auf Deutsch für eine Peer-Review-Zeitschrift.
2. Verfassen Sie einen Artikel auf Deutsch.
3. Verbessern Sie Ihren Entwurf und bereiten Sie Ihren Artikel für die Veröffentlichung vor.

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

Оскільки кожен компонент самостійної роботи в одному модулі є етапом підготовки одного комплексного виду діяльності – написання тез, виступу, статті німецькою мовою – виконувати самостійну роботу слід в тому порядку, як завдання вказано в межах модуля. Кожне завдання максимально дає 10 балів, кожен етап – 5 балів.

Нарахування балів за виконання самостійної роботи:

Бал	критерій	вимоги
2	вчасність	Кожен етап потрібно подати до кінця поточного місяця
2	технічне оформлення	Оформлення документу повинно відповідати технічним вимогам того заходу, на який готується публікація (обсяг, шрифт, береги, відступи і т.п.)
2	термінологія	Використання термінології галузі в достатній кількості й коректних формах
2	грамотність	Лексико-граматична й стилістична правильність оформлення роботи
2	презентація	Представлення й обговорення продукту на занятті

Таким чином, дотримання вказаних вимог дозволяє нарахувати максимально 10 балів за кожну подану роботу.

Для заочної форми навчання кінцевим терміном виконання є кінець семестру, тому загальну кількість балів такі аспіранти отримають за презентацію кінцевого продукту.

6.3. Система семестрового контролю за предмет

Семестровий контроль з предмету здійснюється в кінці вивчення навчальної дисципліни через виконання тесту, який розміщено на університетській електронній платформі тестування і може виконуватися виключно з комп'ютерів, підключених до внутрішньої мережі. Банк тестових завдань формується із запасу поточних тестів та контрольних робіт, а також із спеціально введених завдань, які не повторюються в аудиторній роботі, але за формою та змістом відповідають кожному модулю.

Тест укладається з типових завдань, що перевіряють застосування української та німецької мови в науковому академічному контексті. Очікуваний рівень володіння німецькою мовою – не нижче B2. Мікроконтексти тестових завдань не персоніфікуються і не підбираються під окрему галузь, для кожного аспіранта автоматично формується індивідуальний варіант тесту, який складається із 100 завдань. З них 30 завдань на перевірку володіння українською мовою, 70 завдань на перевірку володіння німецькою мовою. Кожне правильно виконане завдання оцінюється в 1 бал. Максимально можлива кількість балів за тест – 100 балів. При зведенні екзаменаційного балу до 40, враховується пропорція 10:30 відповідно до мов.

Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

6.4. Процедура проходження фінального контролю

День тестування визначається розкладом сесії для аспірантів. Здобувачі денної та заочної форм навчання проходять тест в один день. Складання тесту можливо лише за особистої присутності здобувача. Перед тестом кожен здобувач отримує індивідуальних пароль для доступу до тесту. Кількість спроб – одна, час на виконання тесту – до 100 хвилин. Після завершення тестування результати переносяться із електронної таблиці у заліково-екзаменаційну відомість, із заокругленням до цілого числа.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

«НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ»

Основна література:

1. Ковалів.Ю.І. Абетка дисертанта: Методологічні принципи написання дисертації: посібник. К. : Твім інтер, 2009. 460 с.
2. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр. та доп. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.
3. Єщенко Т.А. Феномен тексту: комунікативно-прагматичний, семантичний аспекти: монографія. Львів: Друкарня Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, 2021. 650 с.
4. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: монографія. К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2016. 627 с.
5. Кочан І. Динаміка і кодифікація термінів з міжнародними компонентами у сучасній українській мові: монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004. 520 с.
6. Шевельов Ю. Вибрані праці: У 2 кн. Кн. 1: Мовознавство / Упоряд.: Л. Масенко. К.: Видавн. дім «Києво-Могилянська академія», 2008.
7. Колоїз Ж. В. Науковий стиль української мови : [практикум] / Ж. В. Колоїз. – Кривий Ріг : КДПУ, 2017. – 114 с.

Додаткова література:

8. Українська мова. Енциклопедія / редкол.: В. М. Русанівський, О. О. Тараненко (співголови), М. П. Зяблюк та ін. К.: Укр. енцикл., 2007. 824 с.
9. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. – Полтава: Довкілля-К, 2011. – 844 с.
10. Голубовська І. О., Корольов І. Р. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики: курс лекцій. Київ, 2011. 223 с.
11. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. Київ: ВЦ "Київський університет". 1999. 308с.
12. Семотюк О.Л. Сучасні технології лінгвістичних досліджень. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2011. – 152 с.
13. Пономарів О. Д. Культура слова: мовностилістичні поради. 4-те вид., доповн.К. : Либідь, 2011. 272 с.
14. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. К. : Либідь, 2013. 360 с.
15. Українсько-російський словник наукової термінології / за заг. ред.Л.О. Симоненко. К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. 416 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ

«НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ»

Основна:

1. Graefen G., Moll M. Wissenschaftssprache Deutsch: lesen – verstehen – schreiben. Peter Lang, 2011.

2. Būdvytytė-Gudienė A., Šapalienė J., Toleikienė R. Wissenschaftssprache Deutsch für Studenten: Theorie, Textbeispiele und Textarbeit: Kursbuch. Mokomoji Knyga, 2008. 167 p.
3. Jorg Kassner, Andrea Näfken. Endstation C2. Kurs- und Arbeitsbuch. PraxisVerlag; 2013. S.321.
4. Szurawitzki M., Busch-Lauer I., Rössler P., Krapp R. Wissenschaftssprache Deutsch. Narr Verlag, 2015.

Додаткова:

5. Ammon U. Über Deutsch als Wissenschaftssprache. 2010. https://www.wissenschaftsmanagement-online.de/sites/www.wissenschaftsmanagement-online.de/files/migrated_wimoarticle/DeutschalsWissenschaftssprache.pdf
6. Birkenstock G. Wissenschaftssprache Deutsch nicht ersetzbar. 2011. <https://www.dw.com/de/wissenschaftssprache-deutsch-nicht-ersetzbar/a-6658885>
7. Duden, Reden gut und richtig halten! : Ratgeber für wirkungsvolles und modernes Reden/ hrsg. und bearb. von der Dudenredaktion in Zusammenarbeit mit Siegfried A.Huth. – 2., neu bearb. und erg. Aufl. / [bearb. von Evelyn Knörr. Mitarb. an diesem Bd.: Heinz Joachim Bless ...]. – Mannheim ; Leipzig ; Wien ; Zürich : Dudenverl., 2000.
8. Duden, Briefe gut und richtig schreiben! Ratgeber für richtiges und modernes Schreiben 4. , überarbeitete und erweiterte Auflage Bearbeitet von der Dudenredaktion Dudenverlag Mannheim · Leipzig · Wien · Zürich, 2006.
9. Duden, Der Dutsch-Knigge Sicher formulieren sicher kommunizieren, sicher auftreten, Dudenverlag© Bibliographisches Institut & F. A. Brockhaus AG, Mannheim 2008, E D C B A.
10. Ehlich K. Deutsch als Wissenschaftssprache für das 21. Jahrhundert. <http://www.gfl-journal.de/1-2000/ehlich.html>
11. Zickgraf A. Soll Deutsch als Wissenschaftssprache überleben? 2010. https://www.zeit.de/wissen/2010-04/deutsch-forschungssprache?utm_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Інтернет-ресурси:

1. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17?lang=en>
2. Міністерство освіти і науки України. Офіційний сайт. mon.gov.ua/activity/nauka
3. Національна бібліотека ім. В. Вернадського. www.nbuv.gov.ua
4. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація.
5. academy.gov.ua > nauka.gov.ua > [library_nadu](http://library.nauka.gov.ua) > [Navch_Posybniky](http://navch_posybniky.nauka.gov.ua)
6. GoogleАкадемія. scholar.google.com.ua
7. Open Science in Ukraine. openscience.in.ua
8. Scopus. www.scopus.com
9. Web of Science. webofscience.com